

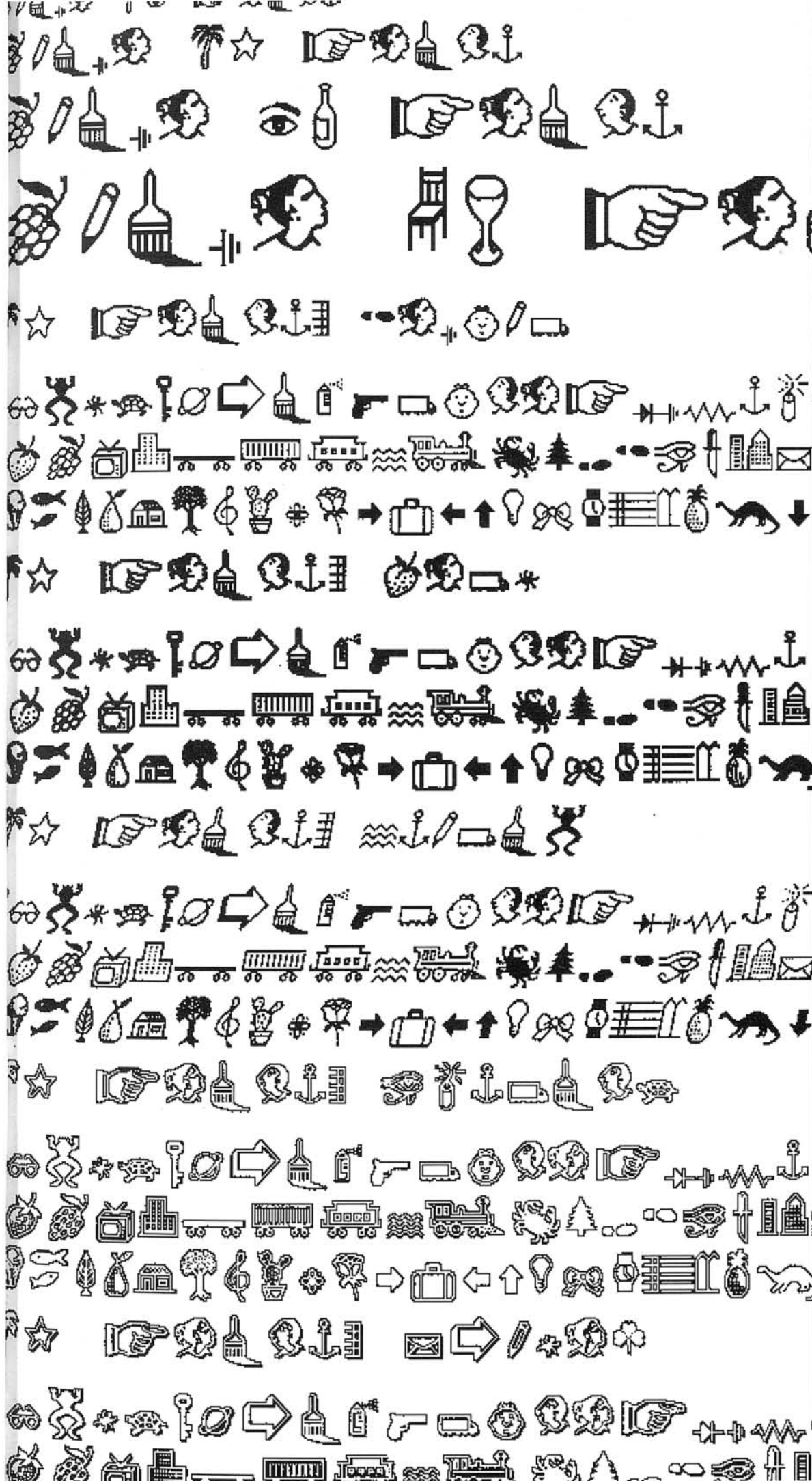
NONIOMES

VILAFRANCA

OCTUBRE • 92

Número 67

PRENSA
CORTINA

"ES MOLÍ NOU"

Publicació mensual de
l'Obra Cultural Balear
de Vilafranca

Depòsit Legal

PM: 366 - 1986

Edita:

Obra Cultural Balear
de Vilafranca

Coordina:

Jaume Català Sansó

Redacció i col.laboradors:

Andreu Bauçà

Margalida Bauçà

Cati Rosselló

Bàrbara Sansó

Francesc Amengual

Joan Barceló

Joan Jaume

Bartomeu Català

Biel Monserrat

Jaume Nigorra

Miquel Capellà

Jaume Sansó

Pere Fons

Col·legi Públic

Pere Garí

Brosio, Ambrosio

Bernat Estrany

Gabriel Gelabert

Televisió Vilafranca

Damià Agustí

Miquel Barceló

Imprés a: **Imprenta Leo**

Plaça Ramón Llull, 3 • Tel. 55 42 86
Fax 55 17 25 • MANACOR

**Els articles publicats en aquesta
revista sols expresen l'opinió
dels seus autors.**

Es Molí Nou remiteix

No és tornar a obrir un camí, aquest ja estava obert, ni tampoc sortir per adreces que no duen enlloc. No es tracta de vacil·lar, ni de canviar un passat d'aventures periodístiques.

Es tracta de seguir el camí d'antany de la manera més digna i sense covetejades. Es tracta de cavil·lar, i de seguir la feina que s'havia duit a terme fins ara.

És estrany que passin dos mesos i la revista no arribi a casa nostra. És un buit d'informació cap a la gent del poble, és, perdre la costum de fer aquelles xerradetes, que tan llargues es fan, damunt la terrassa de qualsevol bar, és la sensació de no tenir corrent, televisió o en cas de casos ràdio.

No hi ha cap fita marcada, ni cap camí que acabi, però l'afany de superar aquests moments buits hi és. El futur més immediat només coneix una paraula, **RENOVACIÓ**. Aquesta paraula no vol dir canviar el format ni tipus de lletres; vol dir que hi ha nova gent, nous col·laboradors, nous escriptors, en definitiva, hi ha un nou treball.

Tot i això, no voldriem oblidar les primeres pales que obren aquest camí. Sense ells, el nou camí a seguir seria impossible i només quedaríem en l'intent de superar-nos.

El més important ja és aconseguit: **EL MOLÍ NOU** ja és en el carrer, ja és a ca vostra. Alguns la llegiran detingudament, altres la fullejaran i altres la tiraran damunt el caramull de follets propagandístics del supermercat de moda, o si més no devora el *Bulletí Dominical*. No voldriem ser tant pesimistes i aconseguir que almenys els que la fullejaran s'aturin a llegir alguna notícia destacada i els que la tirin al caramull que mirin els titulars, quan no la secció de demografia, a lo millor alguna dia ferem una revista a mida de tots.

EL BATLE CONSIDERA INVIABLE LA PARTICIPACIÓ DE VILAFRANCA

Tenir els serveis de la Policia Rural del Pla costaria 4 milions cada any a l'Ajuntament

La manca de recursos econòmics, segons fonts municipals, obligarà a l'Ajuntament de Vilafranca a renunciar als serveis que pugui oferir al nostre municipi la futura Policia Rural depenent de la Mancomunitat del Pla de Mallorca i que ha estat promoguda per la conselleria Adjunta a la Presidència del Govern Balear. La Mancomunitat ja ha acceptat de manera formal la proposta del Govern. Dels tretze municipis que conformen l'entitat supramunicipal, onze ja han acceptat els serveis de la Policia Rural. Algaida i Vilafranca són els dos únics pobles que no s'havien pronunciat oficialment abans del darrer ple de la Mancomunitat del Pla celebrat el tercer dilluns de Setembre, dia 21. Mentre que Algaida sembla que sí finalment s'adherirà, Vilafranca no ho farà per motius econòmics, ja que cada poble que vulgui comptar amb Policia Rural haurà de pagar una important quota.

El cost anual que es preveu que tenguí aquest cos de seguretat serà d'uns 40 milions de pessetes. En un primer terme, la Policia Rural tindrà una plantilla de 15 agents i un sargent. En una segona fase es té projectada la integració dels policies locals al cos de Policia Rural, emperò aquest extrem jurídicament no acaba d'estar massa clar. Quan a 1988 va sortir a llum la idea d'un nou cos de seguretat específicament per als pobles del Pla, la Delegació del Govern Central va recórrer la posta en marxa dels tràmits per fundar la Policia Rural. Enguany el Tribunal Superior de Justícia ha desestimat el recurs del Govern Central i ha donat llum verda a la implantació de la nova policia, que podria ser l'embrió de la futura policia autonòmica.

El finançament és un tema que preocupa a alguns municipis, entre aquests hi ha Vilafranca. L'actual equip de govern, encapçalat pel batle Joan Bauzá, ha calculat que l'aportació del nostre Ajuntament a la projectada Policia Rural podria ser d'uns 4 milions de pessetes cada any. Aquesta quantitat, segons el batle de la Vila, no és assumible i per tant la integració de Vilafranca en aquest servei sembla quasi impossible. Joan Bauzá és de l'opinió que ha de ser el Govern Autonòmic qui ha de córrer amb el finançament de la nova Policia. De totes maneres, haurà de ser el ple municipal qui tenguí la darrera paraula en aquest tema que ha suscitat gran interès en els pobles del Pla, ja que poden veure incrementada la seguretat als seus municipis. La conselleria Adjunta a la Presidència té previst que en el mes de febrer de l'any qui ve pugui posar-se en marxa la Policia Rural, que tindrà com a seu el poble de Sineu i des d'on es coordinarà la vigilància a l'àmbit que abarqui, es a dir tots aquells municipis que s'hagin adherit a la iniciativa del Govern que ara entra en la darrera fase d'execució.

Per ara, l'opinió de la majoria de polítics locals, és que no hi ha els doblers suficients com per a mantenir dos policies locals i a la vegada haver de pagar 4 milions a l'any per tenir els serveis de la Policia Rural, que, com s'ha dit abans, comptarà amb 16 policies per vigilar durant les 24 hores del dia un total de 13 pobles. La primera deducció política que s'ha fet en el consistori de la Vila és que la inversió (4 milions cada any) no compensarà la seguretat que pugui aportar una patrulla de tant en tant pels nostres carrers o pels camins de la fora vila.

Miquel Barceló.

Es PILO ■ Fenèric d'una secció d'opinió que pot ser fitxa

L'estiu ens ha passat per damunt i la tardor ja ens arrossega a mitja tarda cap a dins la casa. El canvi d'hora ve a marcar el límit entre la claror i la llum. És hora de preparar el llenyer que l'hivern no trigarà gaire a escupir els seus primers alens gèlits. L'estiu que ens ha quedat arrera ens pot haver semblat igual que tots, però no ho ha estat. Els primers glops de xafagor no arribaren fins passat mitjan Juliol. La torxa olímpica fou la senya de què alguna cosa s'anava encendre, endemés del pebeter de Montjuïc. I sí, efectivament després del seu pas arribà l'estiu. La "majoria" dels nostres polítics agafaren vacances, perquè ja se sap que això del poder desgasta. La "minoria" no les agafà simplement perquè de vacances hi ha estat des de finals de maig de 1991, com si d'una excedència es tractés.

Per la Sala es freguen les mans, del 13 al 17 de Novembre hi ha cobrament

de tributs. I molt prest es posaran a cobrament les contribucions especials de les obres del clavegueram als veïns del Sector C. També es parla de què la depuradora d'aigües brutes potser que es comenci abans d'acabar aquest fastuós 1992. L'estació de tractament d'aigües residuals serà construïda per IBASAN (Institut Balear de Sanejament), on per cert hi treballa l'exbatle de la Vila, Bernat Garí. S'haurà d'anar en compte i assegurar-se de què el projecte que es presenti a l'Ajuntament tenguí plànols legals, no sigui cosa que del projecte en sortís una segona versió de residència o que el seu finançament, el de la depuradora no el de la residència, no pugui donar lloc a qualche forat com el

que es va trobar a l'Ajuntament una vegada l'il·lustre personatge va haver d'abandonar La Sala per la via d'urgència.

I ja que estam dins el rotlo polític convé esmentar que un dels escàndols més provats del finançament terbol de la residència privada amb doblers públics, segueix essent un cavall de batalla que el PSM guarda dins la païssa com si d'una mula vella es tractàs. Un tema que hauria de ser tractat en el Parlament Balear s'ha quedat en una espècie de brega casolana perquè la vista política del PSM juga a vèries bandes i no arriba més enllà de "Es Surtidor".

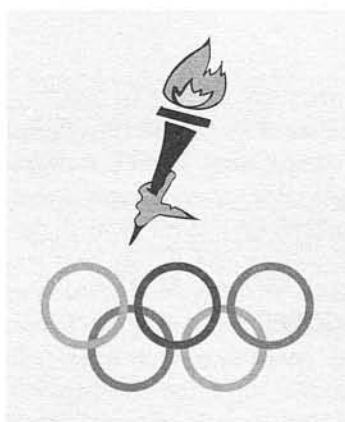
Miquel Barceló

Vilafranca va rebre la torxa olímpica amb aires de festa gran

El buit informatiu que hi ha hagut aquest estiu ens obliga, encara que quedi lluny, a recordar que el pas de la torxa olímpica pel nostre poble convertí gairebé en festiu el 23 de Juliol, dia en què la flama que havia d'obrir la XXV Olimpiada Barcelona 92 creuà el centre de la vila de Ponent a Orient. Fou una jornada en la que la carretera es va veure plena de gent que per uns instants, uns pocs minuts màgics, no es varen voler perdre el gran ritual de la flama olímpica. Mateu Morlà, fou el portador de la torxa després de què el batle, Joan Bauzà, fes el relleu a la plaça de la Constitució. Un gran desplegament de senyeres i pancartes, així com una amollada de coloms, donarem

un gran colorit a la carretera.

Vilafranca va esser el poble de Mallorca que millor va acollir el pas de la torxa olímpica. L'Ajuntament demanà a la gent que tregués els cociols a la carretera en senyal de festa i per donar la benvinguda al foc que havia d'encendre dos dies després el pebeter de l'Estadi Olímpic de Montjuïc a Barcelona. Tan de bo que Vilafranca es va sentir Olímpica per uns instants.

M.B.

FOTOS: Tolo Ramón

Crisi, quina Crisi ?

No ens hem d'enganyar. Avui en dia les circumstàncies manen i quan en l'ambient surt l'aspecte de la crisi econòmica comença a escarrufar.

Pensin que tothom parla de crisi i ja comença a haver-hi nervis. Hem entrat en un moment de pessimisme, d'aquells que generen encara més pessimisme i aquest neguit contrasta amb la situació real de molts dels que estan nerviosos. Es pot estar convençut que hi ha moltes empreses en situacions greus i molta gent amb grans problemes de subsistència.

Estam en un moment de por, de què passarà després d'uns meravellosos, en tots els aspectes, Jocs Olímpics. Arriba un moment en què la gent es pregunta que passa; hi ha crisi o no hi ha crisi?

Per parlar de crisi convendria primer de tot fer menció al significat d'aquesta paraula. Seria una situació circumstancial greu o dolenta, un canvi brusc o una perturbació respecte del desenvolupament normal dels fets.

Contestant a la pregunta,

dins la banda afirmativa hi hauria aquells que diuen que es nota la crisi amb arguments com per exemple que en el sector de la indústria a Catalunya entre els mesos de gener a juliol s'han obert 365 expedients de suspensió de pagaments, ni més ni manco que el 50% més dels oberts l'any passat. Els empresaris davant aquestes expectatives inverteixen menys suposant una major crisi que es tradueix amb una disminució del treball i conseqüentment un ascens de l'atur.

L'Estat espanyol ha estat a l'any 1991 el que més atur ha tingut dins la CEE i això que preveuen que hi haurà mig milió més d'aturats a l'any 93 arribant a la xifra dels 3.000.000 ¡com a mínim!. Si això no és crisi, què és crisi?

A l'altre costat es situarien aquells que creuen que possiblement no hi ha més crisi de la que podia haver-hi la setmana passada; el que passa és que hi ha sensació de crisi, psicosi de crisi, és a dir, que parlant cada vegada més de crisi pareix que hi ha més crisi però, crisi no és una hecatombe. S'anota la sensació de crisi pel mitjà de comunicació. Si mateix reconeixen que les coses no

van tan bé com anaven al període 1985 - 1990 però tampoc van tan malament com la crisi del 29.

Tornant altre cop a la primera postura es pot argumentar que tothom abans tenia l'esperança d'anar pujant posicions en el seu treball, de millorar la feina. Avui els treballadors intenten mantenir allò que tenen perquè la majoria de les persones que comencen a treballar ho fan amb contractació temporal, la qual no els hi dóna cap mena de seguretat, i no tenir seguretat ja és per sí mateix una crisi.

Ara per ara moltes necessitats bàsiques no estan cobertes. Moltes famílies no poden arribar a final de mes com a conseqüència d'entre moltes altres coses de l'ascens de l'IVA o de la reducció de la nòmina.

Però el Govern no parla de crisi sinó que parlen de recessió, de desacceleració, unes paraules raríssimes. Exemplificant, si tu vas amb un cotxe i desacceleres vol dir que si anaves a 60, 70, 80 ara vas més endarrera o com a mínim et quedes com estaves, i, això és un canvi i si és un canvi brusc llavors és una crisi.

Podríem explicar la crisi utilitzant termes d'economia però consider que ja n'hi ha de "rollo" i que per tant no és imprescindible agafar un to acadèmic o doctoral per parlar-ne de crisi. Així un dels temes que més ha estat comentat aquestes darreres setmanes ha estat la devaluació de la pesseta que pot comportar una crisi.

La devaluació de la pesseta en un 5% té uns efectes, entre els quals els positius no hi predominen. Tot aquell que sigui exportador, amb la

devaluació, hi surt guanyant al manco durant un parell de mesos. També el turisme es pot veure enfortit però no exageradament. A nosaltres ens interessen molt més les conseqüències negatives per afectar-nos d'una forma més radical que les positives.

L'Estat espanyol té un dèficit públic de 4 bilions, o sia, quatre bilions més de despeses que d'ingresos. D'aquests 4 bilions dos corresponen al deute públic. Aquest deute amb la devaluació de la pesseta es

veurà incrementant ja que els inversors estrangers per invertir capital a Espanya demanaran un interès molt més elevat perquè tenen por a la pèrdua de valor de la pesseta. Així si abans demanaven un 12% ara es demanarà un 17%, el que implica haver de tornar molt més capital que abans.

I, ja per acabar, només una puntualització i és que la benzina segurament arribarà les 100 ptes. el litre, i, quan la benzina puja, pugen moltes coses. Déu n'hi dol el que ens espera.

Joan Barceló

Rondalla Depravada

Rondalla depravada i tassa i mitja, a la institució governant de les Illes. Per la seva incomprensible actuació, al Pla de Ports Esportius i d'Espais Naturals, prepotent i injusta. El meu consol és: Benaventurats els beneïts, perquè mai donarem la raó als depredadors del nostre patrimoni històric i natural. Per tot això, mai ens cansarem de donar branca, baldament passem per curts de gambals o ecologistes malparits (i altres insults sortits de les boques d'uns quants desaprensus besa-culs del nostre govern).

Per ventura he descarregat en quatre línies la ràbia continguda que aquest estiu hem anat acumulant una colla de beneïts per evitar la degradació del nostre litoral en contra del negoci encobert d'uns quants.

Intentaré tornar a començar...

La Rondalla del Patró i el seu Mosset.
(Rondalla dels ports esportius i la nina)

Això era i no era, bon viatge tenguí la cadenera, un Patró de cap blanc i parlar pagès, i el seu mosset, home barrut i amb mig pam de front. Un bon dia sortiren per tots els diaris: retratos i entrevistes, entrevistes i més retratos. Un poble anomenat "Les Illes" els havia donat el poder i la confiança, tot creient que aquells homes estimaven el poble tant, o més, que ells. Molts ben bé no sabien el perquè, però ho feren.

Passà el temps i aquella tropa d'amigots n'havien fet de tot color: de més grosses, de més verdes i de més madures, fins i tot diuen les males llengües, que els amics, dels seus amics tengueren feina segura, xofer i catorze pagues.

Un bon dia passejaven el patró i el seu mosset pel coster d'una muntanya molt alta, quan amb això es trobaren amb la sorpresa que aquell poble tenia la mar. Es miraren als ulls i exclamarem a una: "la mar, cales,

coves, pins, arena... ja sabem que hem de fer: Ports Esportius". Es fregaren les mans, ja sentien l'olor dels diners que guanyarien amb tot aquell paratge fins a les hores desconegut. Avisaren els seus amigots que comprassin aquells terrenys, i que preparassin la bossa grossa, que segur, segur aquesta vegada farien "maig". Quan ho tengueren tot a punt convocaren el poble i els digueren: "Germanets d'idees, especuladors i amigots. El meu mosset i jo acabam de tenir una idea brillant i que ferà història pels segles dels segles. Hem decidit fer Ports Esportius per totes les platges i cales verges de les Illes; així tothom tindrà, i ningú es podrà queixar. També hem pensat de fer més petits els boscos, per així tenir més lloc per poder fer-hi xalets més luxosos i camps de golf".

El patró i el mosset, fort i no et moguis, que aquell projecte que acabaven d'inventar seria la

sol·lució als seus problemes econòmics per molts d'anys. Com també així vendrien gents d'altres indrets del món, no tan sols vellets, sinó bergants de molts de diners, els li deien "turisme de qualitat".

Un bon dia, d'aquets que el sol te torra les idees i que la temperatura fa fondre el gel, una nina que fins a les hores els havia ajudat digué: ¡Basta!. La nina tota polida i amb un vestit de ras vermell havia aixecat el cul. Estava més empenyada que una somera fora sopar. Ella volia més pessetes per comprar pinturetes i ells no n'hi volien donar. Més es va empipar quan va saber que els seus amics xerraven malament d'ella, darrera, darrera. Sabem què va fer?, va dir: "molt bé, vosaltres no me'n voleu donar, idò jo contaré tot el que feis comptes guanyar amb tot això dels ports".

De tot d'una, el patró i el seu mosset no sabien què fer, bé cavil·laven com la podien fotre.

Enmig d'aquells crits de ràbia que amollaven el patró i el mosset, es podien destriar coses com: "Mal llamp sa ruca. Com no rabenta allà on és. Ja ho sé, li fotem una cossa i la feim fora. Amb aquesta quedà, i així ho feren. Ells amb la nina fora cregueren que els problemes havien acabat; no va ser així: Uns ecologistes, uns hotelers de seny, veïnats de tots els llogaters de vora mar, etc., esclataren amb paraules i fets. Aquelles persones estaven cansades de callar, de creure tot el que deien el patró i el mosset, de veure que tot el patrimoni se n'anava en orris. No bastava tinta per escriure tot el que volien dir, no bastaven sobres per recollir tantes cartes dirigides a aquells dos individus. Ells dos només remugaven i feien carota.

Un bon dia el mosset rebé a ca seva unes carabasses, grosses com elles totes soles. El patró i el mosset ja estaven empegueïts, i entre remugada i remugada es

podia destriar: "Beneits. Curts de gambals. Mal llamp els ecologistes i els seus seguidors. Ara que farem amb tots aquests doblers que havíem de guanyar i que ja no tendrem?".

El mosset tengué una idea més brillant. Digué al patró: "Patró ja sé què podem fer, cabell d'àngel amb aquestes carabasses tan grosses que ens han regalat. I amb les cartes en podem fer una mostra del que pensa realment el nostre poble". "Una idea brillant i encertada", li contestà el patró.

Ara són a vorera de mar a imaginar tot el que hagués pogut esser i no és. I encara hi són si no se n'han refet. I qui no ho cregui que vagi a cercar-ho.

P.D.: Aquest final és fruit de la meua imaginació, si més no, d'un somni desitjat. Al cap i a la fi, segur que encara se'n sortiran.

NOTA: Tota aparença amb personatges reals és pura coincidència. En cas d'assemblar-se molt, per qualche cosa serà.

Jaume Sansó i Caldentey (Rabassa)

GLOSES

Trenca en celles

*Dia vint-i-tres de Juny
dissabte de Sant Joan,
un homo no gaire gran
molt ase va emprar es puny.*

*No val sa tinta i es paper
que just això val més que ell
sa volgut posar un capell
que així li fermaré.*

*Fa poc temps se va fer taques
se volia fer pastor,
ara cerca sa raó,
res d'homo ni t'hi atraques.*

*No te faltava res pus
per acabar a no res,
qui no endevina es teu pes
tu mateix te fas s'abús.*

*Vergonyós i trist paper
tendràs poques alegries,
sé que dius que me somies
educa't i viuràs bé,*

*Sa taca de sa famíli
sa vergonya des carrer
de tot es poble és darrer
qui te pugui donar auxili.*

*Es qui te va acompanyar,
per demanar es teu perdó,
que pensi un poc millor
fracàs vé i fracàs va.*

*Entre es gatillo i es pou
sa cosa està que esclata,
haurem passat la Beata
i encara no serà tou.*

Gabriel Montserrat

Pareix que per a segons qui el temps no passa, únicament és que les cartelleres del cinema van variant. Així que, estimats lectors tornau un temps enrera, imaginau-vos un gran cartell a un cinema de Ciutat allà on anunci: "EL REY PESCADOR", GRAN ESTRENO. Una llarguíssima cua d'espera davant la taquilla, i, mirant cap a l'entrada es pot

reconèixer que la primera persona que està esperant per passar dins la sala de projecció és el nostre gran crític de cinema Brosio. Ambrosio, que quasi s'avaça en els esdeveniments cinematogràfics per poder-vos orientar a l'hora de triar quina pel·lícula anar a veure, comença la pel·lícula, passa un temps, acaba la pel·lícula... Brosio, Ambrosio analitza, reflexiona,

recorda, imagina i finalment escriu.

I ara abans de mirar la cartellera del cinema o el calendari, llegiu aquesta crítica, quan hageu acabat, vos semblarà que tampoc per a vosaltres el temps no ha passat.

El Rey Pescador

Aquest és el títol de la pel·lícula sobre la qual tractaré de parlar-ne tot seguit, i que, per cert, és aquesta una tasca que no em fa gaire ganes d'intentar, ja que "El rey pescador" és una pel·lícula que la dificulta bastant, perquè és bàsicament un film que t'entra pels ulls i et provoca instantàniament unes sensacions globals d'un o altre tipus, i és aquí on radica realment la dificultat de parlar sobre ella.

Hi ha pel·lícules que, quan han acabat et permeten de dir si t'han agradat més o menys uns detalls o uns altres, sigui, el/la protagonista, el guió o la fotografia... En canvi, quan vaig sortir del cinema l'única cosa que sabia de la pel·lícula era que m'havia agradat, però no per què... era aquesta una sensació global, i molt agradable, però totalment indefinible, era aquella sensació de voluptuositat que et convidava a seguir tombat al llit quan estàs mig dormit, mig despert, era aquella sensació que se'm fa tan difícil d'explicar, era aquella sensació que ens haurien

de deixar totes les pel·lícules que pretenen esser bones però que no aconseguen crear l'atmosfera idònia per arribar a tal cosa.

Tractant d'analitzar la pel·lícula el més a fons que sé, diria que ens interna mitjançant un argument dramàtic en el lluminós continent de la meravella i la màgia, dins del món de la bogeria i l'esquizofrènia, deixant totalment de banda aquell altre continent fosc i retorçut d'aquell mateix món, del qual tant i tant s'han ocupat molts d'altres llibres i pel·lícules, que per cert em sembla un terreny molt més obvi i senzill d'explorar i en el qual ja és molt difícil trobar-hi res de nou i interessant al mateix temps.

Pot esser que per a algú que no hagi vist la pel·lícula sigui molt difícil d'entendre tot això que he escrit, però crec que aquells que si l'hagin vista em donaran la raó, i, evidentment, recoman i convid a tots aquells que més endavant vegin la pel·lícula a què contrastin les seves opinions amb les meves, podria esser interessant, ja que, pens que allò

més important en haver vist una bona pel·lícula o llegit un llibre, és quedar-se una bona estona analitzant el contingut i el significat del tema, en lloc de dir "m'ha agradat" o "no m'ha agradat" i oblidar-se'n, en relació a això, hi ha anècdota... quan jo estava a punt d'entrar al cinema vaig sentir un comentari d'algú que sortia de la sessió anterior: "molts de locos" va dir ell, instantàniament, em va donar la impressió de què aquest individu no s'havia plantejat què havia vist, per això no sabia si li havia agradat, i probablement no ho sabia mai, de seguida vaig pensar-ho i això que encara no havia entrat...

Em sembla que la resta que queda per fer és remarcar l'excel·lent interpretació de Robin Williams a una pel·lícula demencial i absolutament imprevisible de la qual és inútil d'explicar-ne l'argument i a la qual només li veig un defecte, s'ensuma un final feliç... encara que, això no té perquè esser un defecte.

Brosio, Ambrosio.

Fruites: Les Maduixes (II)

En general, la maduixa està especialment indicada en les astènies (estat d'esgotament) d'origens diversos, en els estats de remineralització i en convalescents.

Per la seva riquesa en ferro és aconsellable en els anèmics i també en els arterioscleròtics i hipertensos.

Ha estat demostrat experimentalment que una injecció en les venes d'extracte de maduixa, baixa la pressió sanguínia. Pel seu contingut en silici estan molt indicades pels malalts de càncer.

En el sistema digestiu són molt recomanables en les perturbacions hepàtiques (especialment la litiasi biliar) i en el restrenyament.

Respecte a l'aparell urinari es recomana el seu ús sempre que sigui necessari augmentar la diuresi i combatre les litiasis urinàries (pedres als ronyons).

Esment especial mereixen les maduixes en els estats d'artrisme, reumés i gota degut a les seves propietats alcalinitzants, a la seva riquesa en calci i potasi que ajuda a l'excreció renal d'àcid úric i a la presència d'àcid salicílic, el qual actua favorablement damunt el fetge, ronyons i articulacions.

El cèlebre botànic anglès Liunen afirmava que les maduixes eren un regal dels déus ja que l'havien curat de la gota menjant-ne al matí i a l'horabaixa quasi com a únic aliment. Per combatre els cucs infantils és útil menjar-ne mig quilo en dejú el matí i sense menjar res més fins al migdia.

Utilitats de les fulles i arrels

En infusió les fulles i les arrels de maduixa tenen propietats medicinals i són astringents, anti-reumàtiques, anti-gotoses i també útils en cas d'insuficiència hepàtica. Les fulles fresques en decocció (una grapada per litre bullides cinc minuts) són molt indicades contra les diarees cròniques. Un metge americà, el Dr. Blackburn, ha deixat una recepta de comprovat valor contra la disenteria: es posen 375 gr. de fulles verdes del maduixal salvatge en un litre 150 d'aiguament, es bullen fins que el líquid es redueix a 55 cl. i s'administra aquesta cocció en la dosi d'una cullerada sopera cada tres hores fins que els símptomes desapareixen (de vuit a deu cullerades basten generalment per a la curació).

Amb les fulles seques s'obté un te molt beneficiós per a la salut dels nins.

Les arrels en decocció s'empren en els trastorns dels budells. També en les inflamacions ronyons i de la veigxa i del fetge en l'artrisme, bronquitis i gota. Per fer la decocció es posen de 25 a 30 grs. en un litre d'aigua i es bullen durant deu minuts.

Tomeu Català Mut

PASTÍS DE PERES

Ingredients per a 4 persones

1 kg. de peres, 4 ous, 8 cullerades de sucre, 6 cullerades de farina de força, 1 llimona, 1 iogurt natural, 1 sobre de llevadura (Canari), oli, 200 grs. de xocolata sense llet.

Primer pelarem les peres i les tallarem a trocets petits. Batrem els vermells amb el sucre fins que ens quedin cremoses; afegirem la pell de la llimona ratllada, el iogurt, un raig d'oli, les peres, i la farina amb el canari, mesclar-ho tot ben mesclat, per últim incorporar els blancs a punt de neu.

Tot això ho posarem dins un motllo gran, untat de saïm, o de mantega i enfarinolat un poc, el tindrem en el forn durant uns tres quarts o 50 minuts: més o manco, el forn no ha d'estar molt calent. Fondrem la xocolata al bany maria amb dues o tres cullerades d'aigua i en estar tebe, cobrirem el pastís.

Deixarem que refredi dins el frigorífic, a fi i a efecte d'endurir la xocolata.

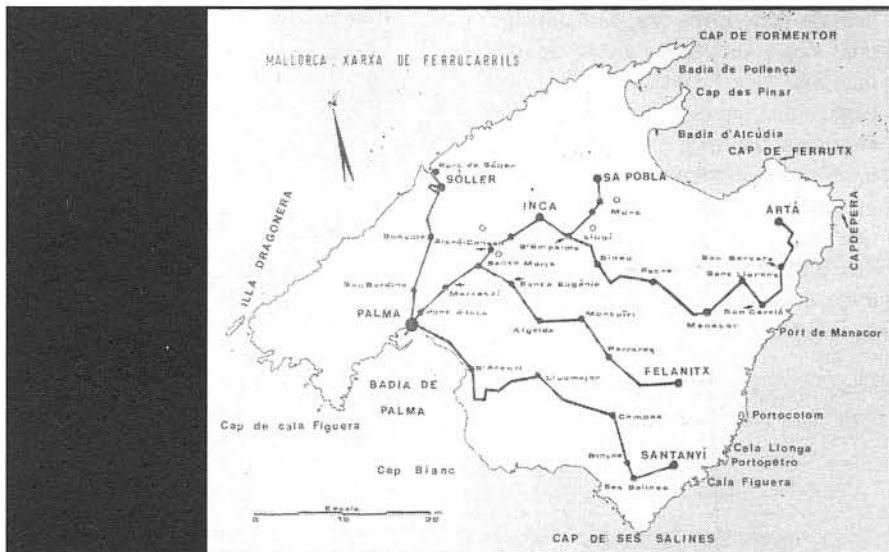
L'Amo en Jaume "Rafelet": un viu testimoni del que fou el tren a Mallorca.

Fa més de cent anys que a Mallorca comptam amb el ferrocarril com a mitjà de comunicació. Així, el 1876 es creà a Palma la companyia ferroviària "Ferrocarrils de Mallorca", la qual, amb el pas del temps, i a partir de la ja existent línia de Palma a Inca (1875), anà estenent el seu radi d'acció: d'Inca a Sineu i Sa Pobla (1879), de Sineu a Manacor (1879), de Santa Maria a Felanitx (1897), de Palma a Santanyí (1917) i de Manacor a Artà (1921), fins al punt que -tal i com podem observar en el mapa adjunt- uns 212 km. de via abastaven gairebé tota la geografia mallorquina i els seus principals nuclis de població.

A més a més, hi havia les companyies del "Ferrocarril d'Alaró" (1880 - 1941), que, a part del transport de viatgers, també transportava els lignits de les mines d'Alaró i cobria el trajecte entre Alaró i Consell; també, la molt coneguda del "Ferrocarril de Sóller Societat Anònima", que, creada el 1905, encara funciona avui dia gràcies al seu caràcter turístic enllaçant Palma amb Sóller.

El 1877 es creà a Palma una línia en superfície que, a través d'uns 2'9 km. enllaçava l'estació d'aquesta ciutat amb el seu moll. Però l'augment del trànsit, sobretot a les Rambles i al Born, feu que aquest tram es convertís en un túnel subterrani de 1.300 m., túnel que, abandonat a la dècada dels seixanta, encara avui dia podem contemplar intacte.

Perquè ens adonem de la importància que aquest mitjà de transport tenia aleshores a Mallorca, només cal donar una ullada a les xifres de passatgers que cada any hi circulaven.

Quatre etapes hi podem destriar:

1-) Una primera etapa (1875-1921), en què s'observa un fort increment del nombre de passatgers anuals: dels 478.575 als 1.020.765.

2-) A la dècada dels 20, l'aparició de la motorització frenà aquest augment, i la xifra s'estabilitzà en els 800.000 passatgers.

3) Una tercera etapa, que cobriria els anys 30 i els de la postguerra, comportaria, degut principalment a la Guerra Civil i a la crisi econòmica, un fort augment de l'ús del transport públic, fins al punt que al 1941 s'enregistrava el major trànsit de la seva història, amb una xifra de 2.035.391 passatgers!

4-) Finalment, d'ençà de la dècada dels quaranta-cinquanta, es produí un enfonsament en la xifra de passatgers, que s'estabilitzà al voltant del 1.100.000 al 1988. Foren, aquests, uns anys de forta crisi per als "Ferrocarrils de Mallorca", els quals, davant els resultats negatius acumulats any rera

any, varen haver d'esser comprats per l'Estat, al 1959, incorporant-se a FEVE el 1964. És en aquests anys obscurs que es varen suprimir els ramals de Santanyí (1964), Felanitx (1967), Manacor i Artà (1.977), i Sa Pobla, fins al punt que a hores d'ara sols en resta activa la doble via de Palma a Inca (a més de la que enllaça Palma i Sóller).

El nostre govern i el nostre benvolgut president, seguint el seu afany especulador, s'estimen molt més construir noves carreteres i autopistes abans que fomentar i projectar la reinstauració de la xarxa ferroviària a Mallorca

Quines foren les causes d'aquesta desaparició gairebé absoluta del ferrocarril de Mallorca?

Doncs, crec que dues: La primera, la manca d'adaptació de les línies ferroviàries a les noves exigències turístiques sorgides a partir de la dècada dels 60 (car, hem de pensar que era, bàsicament, una xarxa orientada a les zones interiors de la nostra illa, on l'agricultura era el motor i la font de vida principal); i, la segona, la pràctica inexistència de noves inversions en el sector ferroviari, que haguessin permès una eficaç modernització, també fou un factor força important a l'hora de la seva davallada.

El tren s'hauria de convertir en una matèria tan habitual i corrent dins la nostra vida diària com ho són ara els cotxes.

A hores d'ara, i en relació amb el tema del ferrocarril, ens trobam amb dos fets ben evidents: d'una banda, les estadístiques ens demostren que la línia ferroviària Palma-Inca és, proporcionalment, la més rendible de totes les que hi ha a Espanya. A més a més, estudis fets per experts avalen que la posada en funcionament de moltes de les línies que abans eren actives i que actualment estan abandonades és plenament viable (es poden aprofitar, tot posant-les en condicions, les antigues instal·lacions existents) i, fins i tot, rendible.

Però (vet aquí la paradoxa), tot i això, tot i els embussos diaris que cada dia patim a les nostres saturadíssimes i contaminades carreteres, tot i l'ineficient, car i desastrós transport públic que se'ns "ofereix", el nostre govern i el nostre benvolgut president, seguint el seu

afany especulador, s'estimen molt més construir noves carreteres i autopistes abans que fomentar i projectar la reinstauració de la xarxa ferroviària a Mallorca, transport molt més ecològic i barat per als mallorquins que el ja clàssic cotxet. Penós, però veritat.

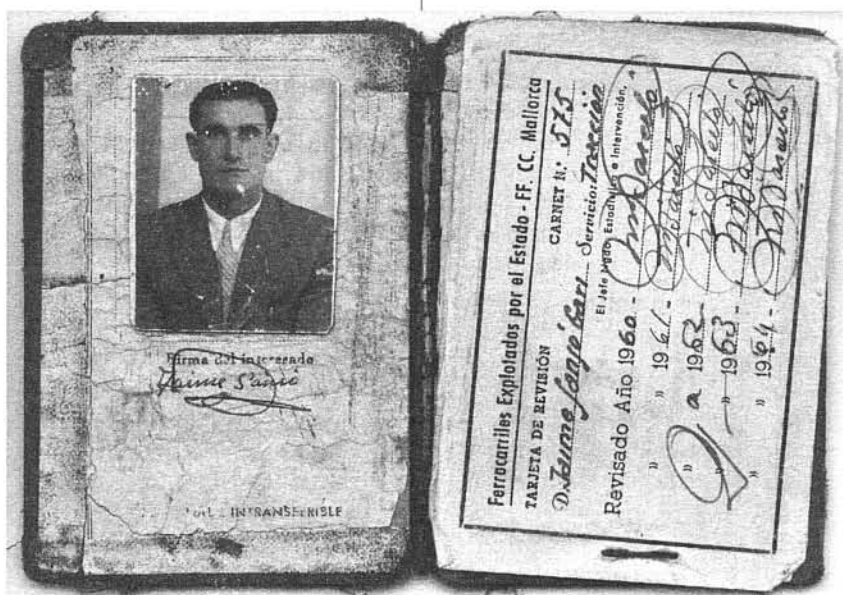
El tren podria ser l'única solució a l'ineficient, car i desastrós transport públic que se'ns "ofereix".

Deixem-nos, però, de crítiques i de xifres sobre la història del ferrocarril, i passem a parlar amb un personatge que ha viscut directament i de prop els anys d'esplendor i, després, de davallada, del tren a Mallorca. Ell és l'amo en Jaume Sansó i Garí, de 76 anys, més conegut com a l'amo en Jaume "Felet" ("Rafelet"). Casat amb madò Miquela Caldentey i Barceló ("Rabassa"), viu al carrer Sta. Bàrbara, n.º 39.

Deixarem, però, que sigui ell mateix qui ens conti la seva experiència amb el ferrocarril:

- Bé, el primer que t'he de dir és que abans d'entrar a la companyia dels ferrocarrils vaig estar 7 anys entregat de soldat i 2 anys al "frente". Quan vaig tornar de la guerra, enyorava ca nostra i estava cansat i volia tornar fer el que vaig fer abans d'entregar-me: de pagès.

Al cap de dos anys em vaig casar (als 28 anys) i vaig continuar conrant durant dos anys: el primer any, com que no havia plogut gens, vàrem haver d'arrabassar el sembrat perquè no es podia segar. I, el segon, vaig collir 400 kg. de blat. Però com que en aquell temps feien declaracions, em demanaren que entregàs tots els 400 kg. Jo, és clar, vaig dir que no, perquè, sinó, ens moríem de fam, i per mor d'això em posaren 1.000 pessetes de multa (ja pots pensar la gran quantitat de doblers que en aquell temps era això!). Jo, davant aquesta injustícia, vaig pensar: "ja no en faré d'altra, de declaració", i vaig voler canviar de feina. D'aquesta manera, vaig xerrar amb un amic que feia feina al tren i m'ho va arreglar. Jo li vaig dir a veure si podria començar dia primer d'agost (del 47), per poder passar les Festes de La Beata a la Vila, i així m'ho deixaren fer. Quan vaig començar jo no sabia encara quina feina faria exactament: pensa tu.

em pensava que em donarien una granera i hauria de partir a fer cotxes nets. Però em varen dur a la sala de maquinària, on hi havia totes les classes de màquines locomotores, i em digueren: "tot això, ho hauràs d'aprendre de memòria i tu mateix les hauràs de saber posar en marxa i a punt per partir sense que ningú te digui res. Ja t'hi pots aferrar!". Jo em vaig espantar quan vaig veure allò, però vaig pensar que amb un poc d'esforç ho podria aprendre. L'endemà mateix vaig agafar l'apagador i vaig anar fent un croquis on anava anotant pel meu compte el funcionament de totes les màquines, que, com ja deus pensar, marxaven amb vapor.

- I en vàreu arribar a treure aguller?

- Veïès, a poc a poc i amb paciència tot s'aconsegueix. Jo, l'únic que havia d'aprendre, perquè seria la meua feina, era preparar la màquina per partir. Per això, havia de donar aigua a la màquina i, amb llenya, pegar foc al carbó que produïa el vapor. Però no es podia fer de qualsevol manera; car, la pressió i el nivell d'aigua que arribava a prendre cada màquina havia d'estar molt ben controlat. Sinó, les calderes haguessen pogut explotar. Per sortir de l'estació, per exemple, em bastaven dues o tres atmòsferes. Però, després, quan la màquina ja funcionava, l'havies de posar a unes 9 o 10 atmòsferes, al pla, i, a la muntanya o a llocs on hi havia costa havies d'arribar fins a unes 12 atmòsferes. No era com ara els cotxes, que pitjant més o manco l'accelerador tot queda arreglat. Allò era molt més complicat. A més, havia de calcular el temps d'encalament de les màquines perquè el tren pogués sortir puntual de l'estació. I els dies d'humitat, no et pensis que ens poguéssim aturar allà on vollem, perquè en pitjar els frens (el "vacio"), amb la humitat, la màquina llenegava per damunt els rails i no anava bé. Per això, hi havia els

"areners", que tiraven un rollet d'arena a baix i solucionaven aquest problema.

Bé, seguint amb el fi de la conversa, al cap de dos mesos d'observar i aprendre el funcionament de cada una d'aquestes màquines (l'has de pensar que cadascuna anava de manera diferent), em varen fer passar un examen per veure si era bo per fer aquella feina. Pots ben creure que aquella hora i mitja que durà l'examen va ser i ha estat la més llarga de tota la meua vida.

Vaig començar a fer feina de fogoner al tren perquè vaig voler deixar la feina de pagès quan em posaren una multa de 1.000 pessetes quan no vaig voler entregar a les autoritats tot el blat que havien produït les meves terres.

- I en què va consistir aquest "examen"?

- Bé, vaig haver de posar tots els aparells a zero i, després, pegar foc a la màquina i posar-la a les atmòsferes adequades perquè pogués sortir bé.

Fet l'examen, l'enginyer em va donar l'enhorabona i cinc dies de permís per descansar. Després vaig anar a Palma, i d'aquí m'enviaren a Artà, on vaig fer feina amb una màquina de 62 tonelades.

- O eren molt grosses, les màquines locomotores?

- Jo t'ho diré. Hi havia 6 classes de màquines: la bilbaina; l'alemanya (que eren les més grosses); un model català, que eren les del tren de Sòller; l'anglesa, que només eren de mercaderia (corrien poc, però tenien

molta força); un altre model anglès, que s'emprava per compondre trens a Palma; i la marca "Copel", que era petita i també servia per compondre trens.

- Era una feina ben pagada, o no?

- Sí, no me'n puc queixar gens. Pensa que, quan vaig començar, cobrava 404 pessetes cada mes i 12 ptes. de dieta els dies de sortida a fora. Perquè pogués fer comparacions, has de tenir en compte que el dinar a la fonda només em costava 6 reials, o sigui, 2 pessetes com a màxim. I no era que fos una feina molt feixuga, encara que sí una mica bruta: només solia fer 2 hores el dematí i dues més l'horabaixa.

- I quin temps vàreu fer aquesta feina, l'amo en Jaume?

- Aquesta feina la vaig fer 18 anys. A l'any 56 em feren delegat sindical dels ferrocarrils i combinava les dues coses. Ho vaig ésser 4 anys. Després vaig continuar fent de fogoner. Me'n recorda que els darrers anys anava per un túnel que travessava Palma i sortia al Moll. Era emprat per el transport de mercaderia. I això fins al 1965, en què llevaren les màquines.

Acabada aquesta feina, i després de la indemnització rebuda, vaig anar 4 anys amb un camió de l'ajuntament de Palma a fer els embornals nets. Llavors, com que tenia la mercaderia aquí, vaig venir i aquí acaba tot.

- És ben segur, l'amo en Jaume, que amb tots aquests anys de redolar pel món del tren, vos n'ha passada qualcuna de grossa...

- Sí, veïès.

Una vegada, a Felanitx, el maquinista no va pensar a dir-me que la màquina que jo havia de posar a punt per partir no duia frens. Clar, jo, com sempre, la vaig mirar de posar en regla. Surt de la cotxera i em dirigesc cap a l'aiguada per fer aigua i omplir els ténfers. com que feia un poc de davallada, vaig agafar el fre

per retornar-la un poc. Pots pensar si es va aturar aquell animalot: encara va prendre més fual. En qüestió de segons vaig cavillar que el millor que podia fer era posar-li la marxa enrera i així ho vaig fer, fins que va quedar aturada. Sort que la vaig poder aturar, perquè sinó hagués botit enmig de la carretera.

Quan tornava arribar a la cotxera amb la màquina a punt, vaig veure venir el maquinista manades desfetes i suant per si m'havia passat res. Jo li vaig dir que per poc no havia passat un desastre i que allò no es feia.

Me'n recorda que també, una altra vegada, a Artà, va fer un temporal gros, i, estant jo dins la cotxera, l'aigua i el vent m'apagaven el foc que jo encenia per posar en marxa la màquina. I no hi havia manera d'encendre-la. Tan nerviós em vaig posar, que vaig telefonar al cap de màquines i li vaig dir que m'havia vist avorrit per fer-la partir, però ell em digué que amb aquell temps era ben

Vaig fer 18 anys de fogoner al tren: fins al 65, any en què el llevaren.

normal i que no passava res.

Aquell dia -cosa que mai m'havia succeït- el tren va sortir amb mitja hora de retràs.

També, veus aquesta mà, que no la puc acabar de tancar de tot? Doncs, la tenc així per mor d'un accident que vaig tenir amb la giratòria a Santanyí, quan giràvem la màquina. Vaig dur molta sort que el metge no la'm fes tallar, que va estar a punt.

Que vols saber més coses, encara? Encara te'n puc contar moltes més, si vols.

- Em sembla que ja n'hi haurà un bon repertori i que si escrivim més, els de la revista ens treuran defora.

Bé, gràcies per tot, i que visqueu molts d'anys més amb aquesta magnífica salut que conservau.

Per acabar, només voldria afegir que, d'aquí a poc temps en endavant ja no sigui necessari anar a entrevistar gent que hagi fet feina al tren com si intentéssim descobrir alguna relíquia d'un temps passat i ja esborrat en la memòria col·lectiva, sinó que aquesta feina i el tren en si es convertesquin en matèries tan habituals i corrents dins la nostra vida diària com ho són ara els cotxes i tot el transport privat en general.

Esperem que això pugui ser una realitat en un futur proper.

Sols dels nostres polítics i de la nostra reivindicació col·lectiva depèn.

Andreu Bauçà.

PARENOSTRIC

Mes de fer oli i vi, de magranes i codonys. L'hivern ja és aquí, fred, plujes i tempestes.

Al camp és temps de llaurar i llevar males herbes, perquè no puguin tornar a sortir, i fer nets els arbres i les vinyes de branques seques.

A l'hort, podeu sembrar espinacs, xixeros i enciams, a més de calçar els àpits i sembrar carxofes noves de les que tenen més arrels.

Al jardí és mes de sembrar les flors de cabeça, francesilles, violetes..., que si voleu, abans de sembrar-les, podeu posar-les en remull unes hores.

El clima a Balears aquest mes és el més plujós, entre 70 litres per m² i 150 a la muntanya. La temperatura mitja entre els 18 i 23° C. I el sol llueix 6 hores i quart, amb un promitx de 192 hores al mes.

IV Cursa de Relleus Manacor - Sant Salvador

Més de noranta corredors prengueren part a la cursa de relleus celebrada el passat tres d'octubre a Manacor. Entre ells, cal destacar l'excel·lent participació vilafranquera, on hi participaren quinze parelles locals.

La parella més destacada del nostre poble fou la de'n Miquel Vidal (ciclista) i Macià Galmés (corredor), que ocuparen la sisena posició de la seva categoria. La resta de participants locals tingueren una bona participació per ser, qüasi tots, el primer any que hi participaven.

Voldriem que aquesta brusca atlètica i ciclista no s'acabi prest, i que més envant ja poguem xerrar de qualche podi, o si més no, a trofeu.

Benjamins

RESULTATS

Vilafranca	3	▪	Espanya	0
Escolar	0	▪	Vilafranca	1
Vilafranca	5	▪	La Salle	0
Badia	4	▪	Vilafranca	0

Aquest equip és el que de moment va millor classificat. Els al·lots que entrena en Pep Ribas ofereixen un bon espectacle i no es deixen sorprendre molt sovint. Els golejadors són: Pere Nicolau (7 gols), Sebastià Vidal (1 gol) i en Jaume Sitges (1 gol).

Infantils

RESULTATS

La Unió 2 ▪ Vilafranca 0
Vilafranca 2 ▪ Ca'n Pastilla 1

A la zona intermitja de la classificació es troben els al.lots d'en Monserrat, que després d'un primer partit a Ciutat on varen perdonar moltes ocasions de gol pareix que han reaccionat i al darrer partit varen guanyar i a més a més varen jugar bé que és el que importa. Els golejadors són: Esteve Mestre (1 gol) i Jaume Vidal (1 gol).

Amateurs

RESULTATS

Vilafranca 0 ▪ Pto. Colom 2

Trist primer partit de l'equip del poble al camp del Molí Nou on no en varen fer una a dretes. Fallaren moltes ocasions de gol i a més a més en Pere Lluïl va desapropiar un penal. En canvi el rival va treure profit de les poques ocasions que va tenir i se'n va dur els dos punts.

Bunyola 1 ▪ Vilafranca 3

Bona reacció la dels homes de Joan Riera que fent un futbol fàcil varen guanyar de tres i hagueren pogut esser

molts més. Varen destacar en aquest partit per part del Vilafranca en Tià Sunyer i en Toni Chapira. Els gols foren aconseguits per aquests mateixos jugadors: un el primer i dos el segon.

Sencelles 2 ▪ Vilafranca 4

Un altre partit pràctic el jugat pels jugadors de Vilafranca que bé, si a la primera part només empataven a un gol, ja a la segona varen dominar bé per complet el seu rival fora passar gaire pena. Els gols foren aconseguits per Tià Julià (de penal), Barraques, Tià Sunyer i Garau.

Vilafranca 3 ▪ Lluïl 0

Un partit ja clàssic de cada any és el que varen jugar el Vilafranca i el Lluïl. Hi havia molta de gent al camp del Molí Nou que va sortir més contenta pel resultat que pel que varen fer els dos conjunts. La primera part va acabar en empat el que feia pensar a la gent en el primer partit de lliga que l'equip local va tenir les ocasions i el contrari se'n va dur els punts.

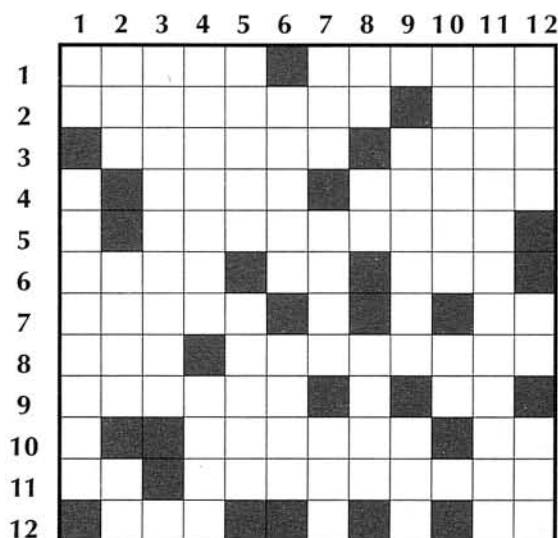
Però afortunadament un inspirat Pere Lluïl es va encarregar d'arreglar-ho tot i va fer dos gols a més de provocar un penal que va transformar en Tià Julià.

Mots Creuats

Horizontals: 1.- Part de la cama des de la seva articulació amb el tronc fins al genoll. Lloc on es fa i guarda el vi. 2.- Proves que en l'Edat Mitjana feien als acusats, les quals servien per aclarir la seva culpabilitat o innocència. Dit de la persona que te l'enteniment un poc clos. 3.- El boll o caixa dels grans de cereals. Escrit formal en què és constatat un fet. 4.- Nom de vocal. En castellà, l'hom. Al revés, conjunt de tres persones proposades a la superioritat perquè en designi una d'entre elles per a l'exercici d'un càrrec. 5.- Mil romans. Barallar-se de paraula o a tocs sense fer-se mal. 6.- Dit de la poncella abans de badar-se. Símbol de l'americà. Indoeuropeu. 7.- Al revés, anar d'un lloc a un altre sense guia ni camí determinat. Vocal. Cinc-cents. Nota musical. 8.- El principi d'osament. Pertanyent o relatiu a la banca. 9.- Nom de l'estel o de la constel·lació del Ca Major, la més brillant del cel. Vocal. Al revés, nom de lletra. 10.- Símbol del iode. Nimfa dels boscs. Símbol de l'alumini. 11.- Campió. Dipòsit de llot que deixa una rimada. 12.- Vell. Nom de lletra. Símbol del sofre. Cara del dau marcada amb un punt.

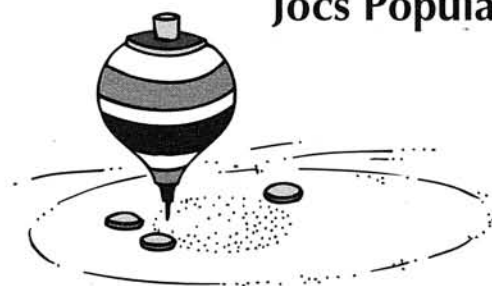
Verticals: 1.- Símbol del cobalt. Menjar o aliment dels déus, que feia immortal el qui en menjava. 2.- Arrogant. Clapa de terra fèrtil i verdejant dins un desert d'arena. Símbol del sofre. 3.- Adorar ídols. Consonant. 4.- Calor sufocant que se sent en un ambient calent i encalmat. Representació mental d'una cosa real o imaginària. 5.- Nom de la mare de Blanquerna, en la cèlebre novel·la de Ramon Llull. Relatiu al vori.

6.- Esclau dels lacedemonis. Establiment de caritat on s'allotja gent desvalguda. 7.- Ormeig de pesca que consta d'un cercol del qual penja una bossa cònica de malla en l'extrem interior de la qual hi ha una bolla de plom. Títol que tenen alguns prínceps mahometans. Gos de presa. 8.- Pronom. Al revés, títol de cortesia que s'anteposa als noms propis de persona, en femení. Serveix per a designar separadament tots els individus que formen part d'una col·lectivitat, no aquest o aquell en particular. 9.- Cinquanta. La major o menor quantitat de fruits d'una espècie o del conjunt de fruits que ha produït la terra en un any determinat. Interjecció. 10.- Cloure, segellar amb lacre. Nota musical. La primera. 11.- Convertida en ester. 12.- Obligació a la pena que correspon al pecat fins i tot després de perdonat. En els dos buits següents, dues de ben iguals. Fatigat, cansat.

Baldufa treu monedes

Tots els jugadors fan ballar la baldufa a la vegada. Segons el temps que ballarà la baldufa de cadascú, seran primer, segon, tercer, etc. Dins un rotlo no molt gran, cada jugador hi tira una o algunes monedes. Tirant per ordre, les treuen del rotlo amb el ferro de la baldufa quan balla. Les que surten del rotlo són del qui les treu.

Jocs Populars

Notícies

Volem també destacar la tasca de quatre joves de La Vila en el seu esforç per fer emergir Ràdio la Vila, tot i les dificultats manifestes de donar suport econòmic per part de l'Ajuntament.

L'emissió es fa els dissabtes, de 17:30 h. a 18:30 h. podeu sintonitzar amb un programa que es diu CONCLUSIO, on es tracten temes que poden suscitar polèmica. De 18:30 h. a 20:00 h. és radiada una hora i mitja de la millor música, per a tots els gustos.

Podeu sintonitzar Ràdio la Vila al 104.2 de la F.M.

Excursions

Grup Excursionista de Vilafranca

Excursions Tardor - Hivern 1.992

COLLECTIVES

- Dia 8 de Novembre, torrada d'esclatasangs.
- Dia 6 de Desembre, Puig Tomir.
- Dia 10 de Gener, Puig de Randa.

NO COLLECTIVES

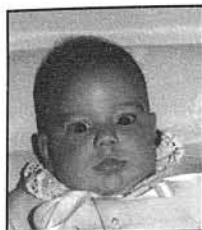
- Dia 18 d'Octubre, Sa punta des Freus.
- Dia 22 de Novembre, Puig de Bàltx.
- Dia 20 de Desembre, Es pas de sa pomera borda.
- Dia 24 de Gener, Es pas de na Maria.

APUNTAR-SE AL BAR AMENGUAL

A poc a poc les farem a totes.

Naixements

**MIQUEL
PUJOL RIERA**

Fill de: Pedro i Maria
Naixement: 4 - 7 - 92

**MARGALIDA
NICOLAU JIMENEZ**

Filla de: Pedro i Eugènia
Naixement: 6 - 6 - 92

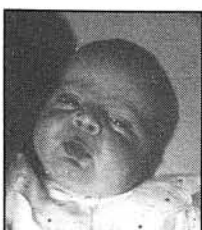
**ANA
ESTRANY RODRIGUEZ**

Filla de: Pedro i Mª Magdalena
Naixement: 21 - 6 - 92

**GABRIEL
MAYOL BAUZA**

Fill de: Ramon i Margarita
Naixement: 7 - 7 - 92

**Mª MAGDALENA
MESTRE CABOT**

Filla de: Jaume i Mª Magdalena
Naixement: 9 - 6 - 92

**CARLES
SERRALTA BOVER**

Fill de: Carles i Cati
Naixement: 2 - 9 - 92

**BLANCA
COMEZ RIERA**

Filla de: Antonio i Juana Mari
Naixement: 17 - 7 - 92

**MARGALIDA
ESTRANY ROSSELLO**

Filla de: Pedro i Margalida
Naixement: 9 - 9 - 92

**LEONOR
SUAU COYA**

Filla de: Miquel i Margarita
Naixement: 28 - 7 - 92

**COLOMA
JAUME BAUZA**

Filla de: Toni i Margalida
Naixement: 17 - 8 - 92

Defuncions

MONSERRATA BAUZA MAYOL
79 anys • 8 - 8 - 92

GUILLERMO BARCELO NICOLAU
74 anys • 27 - 8 - 92

PEDRO VIVES PONT
85 anys • 29 - 9 - 92

JUANA ANA GARI BARCELO
72 anys • 11 - 10 - 92

GUILLERMO BARCELO GARI
89 anys • 18 - 9 - 92

GUILLERMO GAYA JAUME
89 anys • 17 - 9 - 92

BARBARA GARI MESTRE
15 - 9 - 92

MARTI FORNERS BAUZA
13 - 9 - 92

JAUME ARTIGUES GAYA
73 anys • 5 - 9 - 92

ANTONIA FONT FERRER
94 anys • 27 - 8 - 92

BARBARA SATRE NICOLAU
8 - 8 - 92

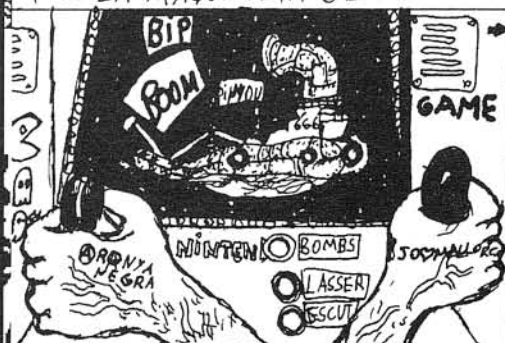
LA FUGIDA

(ESCAPADA)

ARANYA
NEGRA

DESPRÉS D'ESTAR QUASI QUASI SANAT PER AQUESTS ROBOTS IMBÈCILS, CAL DIR QUE VAIG CONSEGUIR ESCAPAR GRÀSIES A UNA NOIA QUE SO EMPRAN PER LES MEVES NECESSITATS SEXUALS, NA LLET-I-SA SABATES, LA QUAL, DESPRÉS D'ALLIBERAR UN PARELL D'ALIANIGENES VAN CONSEGUIR ALLIBERAR-ME I CONSEGUIR ESCAPAR TOTS JUNT. PERÒ UN JOC DE DIMENSIONS DES CONEGÜDES, VAN FER QUE ARANYA NEGRA, JUGANT A UNA MÀ QUINA DE NAUS ESPACIALS, A CONSEGUIR ESPLOTAR LA "NAV" I QUE PASSANT PER UNA PORTA DE CANVI DE DIMENSIONS, ARRIBES A PARAR A LA NOSTRA NAV DE FUGIDA, QUE ERA LA MATEIXA QUE ARANYA JUGAVA AMB LA MAQUINETA DE NAUS ESPACIALS. I AIXÍ CONTINUA L'HISTÒRIA...

E LA NAV ESTROBA
AMB... FEBIA

GRÀSIES PER AJUDAR-ME.
ARA HE D'ARREGLAR LA
SUPER-VELOCITAT LCOM
SINO ESTEIM PERDUTS

CONTINUADA